

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Kretanje osoba po manevarskim površinama bez radio-veze sa tornjem
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	16.10.2017. godine, 09:30 UTC, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	- 6 osoba
Opis događaja:	<p>Dana 16.10.2017. godine oko 09:30 sati UTC, uočeno 6 osoba na TWY B, te na travnatoj površini pored TWY B. Osobe nisu imale radio vezu, niti je ikakav izlazak na manevarske površine najavljen tornju bilo kojim drugim putem.</p> <p>Pozvali načelnika jer smo dvogledom utvrdili da je jedna od osoba radnik tehnike JPAKL-a, te smo nakon toga dobili poziv na nesnimani telefon na tornju, gdje nam je rečeno da se ljudstvo kreće do stajanke, te da nemaju radio stanicu, te je dogovoreno da u slučaju potrebe zovemo na mobilni broj jednog radnika tehničke službe.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. Tokom istrage zaključeno je sledeće:</p> <p>-Dana 16.10.2017. godine, kontrolor letenja JPAKL-a uočio je 6 osoba na TWY B, te na travnatoj površini pored TWY B.</p> <p>-Kontrolori JPAKL-a kontaktirali načelnika JPAKL-a, budući da su među uočenim osobama prepoznali zaposlenog JPAKL-a.</p> <p>-Kontrolori JPAKL-a dobili su telefonski poziv na nesnimani telefon na tornju od zaposlenog JPAKL-a, koji se nalazio na manevarskim površinama, koji ih je obavjestio da se ljudstvo kreće do stajanke, te da nemaju radio - stanicu.</p> <p>-Kontrolori i navedeni zaposleni JPAKL-a dogovorili su da u slučaju potrebe zovu na mobilni broj jednog zaposlenog tehničke službe.</p> <p>-Navedene osobe, uključujući i zaposlenog u JPAKL-u, nisu bile opremljene dvostranom radio - vezom G/G za vezu sa kontrolorom letenja i niti je ikakav izlazak na manevarske površine bio najavljen tornju bilo kojim drugim putem, čime je došlo do nepoštovanja "Sporazuma o koordinaciji između BHANSA/JPAKL i aerodroma". Dalje prema gore navedenom sporazumu:</p> <p>"Sva lica koja ulaze u prostor nadležnosti kontrole vazdušnog saobraćaja u smislu intervencije ili radova, moraju biti opremljena dvostranom radio-vezom G/G za vezu sa kontrolom vazdušnog saobraćaja i imati na sebi odgovarajući retro - reflektujući prsluk ili radnu odjeću sa odgovarajućim dodacima jarkih boja, koje reflektuju svetlost radi lakše uočljivosti", što u ovom slučaju nije učinjeno.</p> <p>-Takođe, gore navedene osobe nisu postupile prema dokumentu "Operativne instrukcije JPAKL/ATC", gdje se navodi sledeće:</p> <p>"U slučaju izlaska putnika iz vozila na manevarskim površinama kao i terenu između površina, svi moraju obući žuti fluorescentni prsluk radi lakšeg uočavanja, kao i obavezno obavjestiti ATC o zaustavljanju i/ili izlasku iz vozila na manevarskim površinama i o procenjenom vremenu zadržavanja bez obzira koliko kratko bilo."</p> <p>-Kontrolor letenja JPAKL-a postupio je prema dokumentu "Operativne instrukcije JPAKL/ATC", gdje se navodi sledeće:</p> <p>"Vozilo ili osoba se ne smije kretati po manevarskim površinama bez odobrenja kontrole letenja".</p> <p>-Dokument "Uputstvo o kretanju motornim vozilom u području aerodroma", nije ažuriran do današnjeg dana, zaposleni odsjeka ATC nisu upoznati s istim, te za isti ne postoji verifikaciona lista.</p> <p>-Takođe, istragom ovog događaja uočeno je da po nekad zaposleni JPAKL-a kontaktiraju TWR na back-up telefon na kojem se ne snima konverzacija iz razloga što se telefon na kojem se ne snima konverzacija, nalazi na konzoli te u slučaju prometa ne žele ometati kontrolora na smjeni.</p> <p>2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu ovog događaja.</p>
---	--

Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)	E3 prema ESARR-u 2 Ovaj događaj nije uticao na bezbjedno odvijanje vazdušne plovidbe (safety). Što se frekvencije tiče dešava se povremeno.
Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	Potrebno je da načelnik JPAKL-a u saradnji sa kontrolorima letenja JPAKL-a, održi zaposlenim u JPAKL-u radionicu/awareness, na temu "Kretanje po manevarskim površinama i koordinacija s kontrolorima letenja JPAKL-a", te da na istoj upozori zaposlene JPAKL-a o ostvarivanju poziva samo na telefon na koji se snima konverzacija. Potrebno je preispitati, te po potrebi ažurirati dokument "Uputstvo o kretanju motornim vozilom u području aerodroma", te zaposlene svih odsjeka JPAKL-a upoznati s njegovom primjenom.
Prijedlog drugih mjera:	Nema
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,